

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LAB The Provincial
Cor. Pritchard Ave. am Library
Winnipeg, Man., City

UKRAINIAN LABOR NEWS

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII.

Ч. 143 (1506).

ВІСНОК, 2 ГРУДНЯ 1930.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, DECEMBER 2, 1930.

No. 143 (1506).

VOL XII.

ТОВ. КОЛІСНИК ДІСТАВ 2,330 ГОЛОСІВ І МАЄ ШАНСИ НА ВИБІР

Комуністичний алдермен є другим з ряду щодо числа голосів, однак "Трибюн" предсказує, що МекЛін і Сімсон будуть вибрані коштом тов. Колісника.

ВІННІПЕГ, 30 листопада. — Коли пишемо ці рядки, нема ще повного вислід голосування з міських виборів у Вінніпегу, що відбулися в п'ятницю 28 листопада. Вибори у Вінніпегу відбуваються на підставі пропорційного голосування — це значить, що коло імен кандидатів ставиться числа 1, 2, 3 і т. д. — і вибраними не ті, що дістали найбільше голосів (одинок), але ті, що для них при подальшій розподіленні голосів припадає більше двійок і трійок з інших кандидатів. Розподілення голосів ще не закінчене, а в третій варді навіть не розпочате, і повний вислід виборів буде відомий аж в понеділок або вівторок. На сім місцях подамо лише, кілька голосів (одинок) отримали різні кандидати.

В третій варді, з якої алдерменом у міській раді є тепер тов. В. Н. Колісник, офіційний вислід голосування був такий:

Грей (н.п.)	2,413
Колісник (К.П.К.)	2,330
Сімсон (н.п.)	2,130
Ферлей	1,647
МекЛін	1,561
Сендзяк	1,263
Палмер	941
Келлоф (С.П.А.)	836
Джесімен (С.П.А.)	811
Скидмор	664
Луїс	383

Квота 3,745. Вибіряться троє алдерменів.

Кандидати незалежної партії праці зазначені "н.п.", кандидати Сівік Прогрес Асоційшен "С.П.А.", а решта кандидати, що ніяк не зазначені, це буржуазні кандидати, що не йшли явно від С.П.А., але деякі з них мали підтримку від тої організації.

Як бачить читач з повищої таблиці, тов. В. Н. Колісник, кандидат Комуністичної Партії, є на другий місце і повинен бути вибраний, бо вибирається не одного, але троє алдерменів з кожної варді. Та хоч вигляди на вибір тов. Колісника є дуже добрі, то може й таке статися, що після розподілення двійок і трійок будуть проголошені вибраними два інші кандидати, що мають менше голосів від тов. Колісника.

Консервативна газета "Трибюн", що стоїть близько до фашистського мейора Веба і його Сівік Прогрес Асоційшен, уже написала, що бувший мейор МекЛін і лейборист Сімсон мають добрі шанси на вибір, коштом тов. Колісника. Дарма, що Сімсон має 200 голосів менше від тов. Колісника, а МекЛін — аж 769 голосів менше від тов. Колісника.

2,330 голосів, відданих на тов. Колісника, є безперечно великим успіхом Комуністичної Партії в третій варді, коли взяти під увагу, що всі чорні сили звернули свої атаки на комуністів. Мейор Веб, відомий "приятель" робітників, не проминув жадного мітингу, щоб у брудний спосіб не накинута на комуністів. Кандидати на алдерменів у третій варді, буржуазні і лейбористські, також різко підтверджували на кожнім кроці своє антикомуністичне становище.

А Ферлей був умисно номінований Вебом і взагалі фашистами, включно з українськими, щоб розбити голоси українських робітників і не допустити до вибору тов. Колісника. З ним не крилася українські буржуазні газети, які одним фронтом підтримували Ферлея. Союз Ферлея з Вебом, головним речником фашизму у Вінніпегу, найліше був представлений у "Канадській Фармері" з 26 листопада, де на першій стороні тої газети були вміщені дві себе фотографії Ферлея, Веба й Павлюкевича з закликком голосувати на них.

Кандидати на шкільних тростів у третій варді отримали таке число голосів: тов. А. Білецький 1,891; Фалконер 3,345; Грін 3,757; Гонт 1,497; Мекдонел 1,638; Новацький 819; Павлюкевич 1,600. Квота потрібна для вибору 4,850. Має бути вибрано двох шкільних тростів. Тов. Білецький є, отже, третім з ряду щодо числа голосів. Фалконер і Грін, що мають найбільше голосів і будуть вибрані, були кандидатами Сівік Прогрес Асоційшен. Гонт і Мекдонел були кандидатами незалежної партії праці. Ця партія втратила місце в шкільній раді, яке займав Грей, що тепер буде вибраний алдерменом.

КОМУНІСТИЧНІ ГОЛОСИ В ПЕРШІЙ І ДРУГІЙ ВАРДАХ.

У варді другій тов. М. Дж. Форкін, кандидат Комуністичної Партії на алдермена, отримав 381 голосів, а тов. С. Сімкін, кандидат Компарті на шкільного троста, дістав 2,712 голосів. Були це перші кандидати К.П.К. в міських виборах у тій варді.

У варді першій тов. Д. Е. Ботлер, кандидат Комуністичної Партії на алдермена, отримав 258 голосів, а тов. І. Лівай, кандидат Компарті на шкільного троста, дістав 517 голосів. Обидва товариші були першими комуністичними кандидатами в тій варді.

Лейбористський алдермен Лов, який знову кандидував у першій варді, провалився в цих виборах, отримавши 2,700 голосів. Вибрані зістали з першої варді всі три кандидати Сівік Прогрес Асоційшен: Гонімен (6,070 голосів), Коді (4,316) і Райс-Джонс (2,721).

Мейор міста зістав поновно вибраний теперішній мейор Ралф Г. Веб, який кандидував від Сівік Прогрес Асоційшен і дістав 26,457 голосів. Маркус Гаймен, кандидат незалежної партії праці, отримав 16,236 голосів.

Саботажники перед пролетарським судом

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ ІНЖІНЕРІВ ОЧКІНА, СІТІНА ТА ФЕДОТОВА

МОСКВА, 27 листопада. — Інтервенція була останньою ставкою "індустріальної партії". Я вірю, що цей процес повстримає багатьох інженерів, які були на брудній дорозі в своїх політичних ідеях". Зізнання Сітіна було коротке і він сказав, що передумав свої минулі злочини у визнанні й жалює за них.

Очкін, який був секретарем проф. Л. К. Рамзіна, провідника змови, визнав свою вину й заявив, що жалює за свої вчинки. Він сказав, що Рамзін втягнув його до "індустріальної партії" та що він був лише меншим членом організації.

"Рамзін часто давав мені запечатані пакунки", заявив Очкін, "які я давав французам на ім'я Р. З того, що я зачував, я зрозумів, що інтервенцію відложено до 1931 року.

ПРОКУРОР КРИЛЕНКО ДОПИТУЄ ЛІДЕРА ЗМОВНИКІВ, ПРОФЕСОРА ЛЕОНІДА РАМЗІНА

МОСКВА, 28 листопада. — Коли сьогодні вечером відновлено розправу проти вісьмох інженерів, обвинених у державній зраді, прокурор Криленко зажадав основного розслідування діяльності агентів французького та інших урядів у Москві.

Він просив суд відбутися закритою сесією, щоб він міг розпитати, хто це такі французькі агенти "А. і Р.", з якими підсудні мали до діла в зв'язку з викликанням закордонної інтервенції.

Суд сповнив прохання, але рівночасно прокурор розпочав свій допит підсудних.

Професор Л. Рамзін, провідник контр-революційної змови, перший заняв місце.

Прокурор Криленко сповістив, що його допит буде на основі біографії, минулої діяльності, конкретного висяєння саботажу підсудних, більш

"МАТІН" ВИМАГАЄ, ЩОБИ ФРАНЦІЯ ЗІРВАЛА ЗНОСИНИ З СРСР

ПАРИЖ, 28-го листопада. — "Матін", впливова паризька буржуазна газета, домагається сьогодні, щоб французький уряд зірвав дипломатичні зносини з Радянським Союзом у відповідь на обвинувачення на процесі вісьмох російських інженерів, що цей уряд планував збройну інтервенцію, щоб повалити радянську владу.

МОСКВА, 28 листопада. — На вчорашній сесії процесу вісьмох контр-революційних саботажників суддя Вішинський повідомив Курянова, п'ятого інженера, який складав своє зізнання, що на відкритій сесії не можна більше робити без посередніх обвинувачень проти "закордонних урядів", але вони будуть вислухані пізніше на закритій сесії.

Через попередніх два дні суд чув з уст самих підсудних обвинувачення проти Франції, Великої Британії, Польщі й

комісове від заплаченої ціни.

М. Федотов, який публічно признався до вини в своїм зізнанні перед двома попередніми, сказав: "Починаючи з малого саботажу, я пішов шораз далше, поки не дійшов до державної зради".

Федотов був серед змовників, що їздили до Парижа, і в опублікованім признанні сказав, що стрічався там з людьми, які "конферували з Пуанкаре і Бріаном в справі інтервенції".

Закінчуючи своє зізнання, він сказав:

"Визнаючи свою вину, я почувую найбільший жалю за те, що я зробив. Мені соромно. Я заслуговую на всяку кару, яку вирішить суд. Який мені дали спростому працювати, я зроблю все в своїй силі для індустріалізації країни. Якщо ні, я прийму свій присуд в цій справі із свідомістю, що я заслужив його".

Рамзін доводив, що нібито його антипатія до радянського уряду не була викликана матеріальними причинами, але була чисто ідеологічна. Він сказав, що мав автомобіль і жив добре як науковий робітник та що гроші не споконшували його до змови проти радянської влади.

"Я конспірував проти уряду", сказав він, "з тої простої причини, що я був проти радянської політики і був певний, що уряд впаде скорше чи пізніше, отже я рішив виповнити свою пайку, щоб привести до цього упадку".

Рамзін сказав, що він не знав яким, як мала бути переведена зміна від диктатури пролетаріату до бажаної "демократії". Він признався, що мав сумніви щодо цілого п'ятих, але сказав, що був замішаний так глибоко, що не міг зірвати з ним.

Рамзін сказав, що він не знав яким, як мала бути переведена зміна від диктатури пролетаріату до бажаної "демократії". Він признався, що мав сумніви щодо цілого п'ятих, але сказав, що був замішаний так глибоко, що не міг зірвати з ним.

ПІЛСУДСЬКИЙ ДІСТАВ БІЛЬШІСТЬ У СЕНАТІ.

ВАРШАВА, 24 листопада. — На підставі прелімінарного висліді голосування, що його отримано сьогодні, виглядає, що уряд Пілсудського здобув більшість у сенаті підчас недільних виборів.

Урядова партія здобула 76 місць у сенаті, національні демократи 12, центро-радикали 14, українці 4, німці 3, християнські демократи 2, разом 111.

ПОЛІЦІЯ ПОБИЛА БЕЗРОБІТНИХ В АВСТРАЛІІ.

СІДНІ, Австралія, 25 листопада. — Поліція арештувала сьогодні 10 комуністів після того, як безробітні хотіли вислати делегацію до прем'єра з домаганнями допомоги.

Демонстранти хотіли маршувати до парламентарного будинку, де сьогодні формально відкрився парламент Нової Південної Валії. Поліція напала на похід безробітних і клопами побилла робітників.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

МАЙНЕРІ В ЛЕТБРИДЖІ! ГОЛОСУЙТЕ ПРОТИ ВІДІРВАННЯ ВІД ДИСТРІКТУ!

ЛЕТБРИДЖ, Алта., 26 листопада. — В майнерськмі локалі в Летбридж реакція підняла голову. На майнерськмі мітингу реакціонери поставили внесок, щоб негайно відірватися від дистрикту Майн Воркерс Юніон оф Канада, бо, мовляв, у юнії розмножилося багато червоних. Тайне голосування відбулося 3-го грудня коло майни, а як майна не буде в той день працювати, то голосування відбувається слідуєчого дня, коли майна буде працювати.

Товариші майнері! Голосуйте всі як один проти відірвання від дистрикту і другим перекажіть, щоб так голосували! Памятайте, що як ми відірвемося від дистрикту, то в першу чергу всі активні члени будуть відірвані від праці й поставлені на чорну лісту, а потім компанія розібере і саму юнію. Тому голосуйте проти пропозиції реакціонерів!

Майнер.

ЗА ЖОВТЕНЬ ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ У КАНАДІ ЗРОСЛО НА 28,267

ОТТАВА, 28 листопада. — На підставі цих інформацій статистичне бюро подає, що на 1 листопада було зайнятих при праці 993,817 робітників, проти 1,022,184 на 1 жовтня.

Зменшення числа працюючих робітників в цю пору, каже бюро, було більше 1930 року, ніж за останніх десять років.

У степових провінціях число працюючих робітників подано на 149,338, то є зменшення на 4,814.

У провінції Онтаріо число безробітних збільшилося на 11,310; у Бритиш Колумбії на 5,208; у східних приморських провінціях на 4,184; у Квебеку 2,851.

ПЕРЕЙШОВ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПОШИРЕННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ПАРОВОЇ ОГРІВАЛЬНІ

ВІННІПЕГ, 30 листопада. — Крім вибору мейора, алдерменів і шкільних тростів, виборці у Вінніпегу, що є власниками майна, голосували також у п'ятницю над ріжними фінансовими законопроєктами. Для ухвалення їх потрібно три п'ятих голосів.

За законопроєктом, щоб видати \$750,000 на поширення центральної парової огрівальні, було 11,220 голосів, проти 3,107. Законопроєкт прийнято.

За законопроєктом, щоб видати \$56,000 на побільшення центральної поліційної стації, було 9,810 голосів, проти 4,042.

Його також прийнято. За будовою моста на Салтер стріт було 8,192 голоси, проти 6,229, а за будовою моста на Шербрук стріт було 7,941 голосів, проти 6,510. Обидва завоених законопроєктами, бо не отримали потрібних три п'ятих голосів.

СЕЛЯНИ ЧЕХІІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ТЕРОРУ НА ЗАХ. УКРАЇНІ

ПРАГА, 21 листопада. — Тут відбулася перша конференція представників трудового селянства Чехо-Словаччини. В конференції взяло участь 56 делегатів, що були вибрані на широких селянських зібраннях і заступали багато тисяч біднішого селянства. Деякі з них належать до лівих груп аграрно-клерикальної і соціал-демократичної партій.

Після оживленої дискусії конференція одиголосно рішила повести боротьбу проти фашизму, проти підготовки імперіалістичної війни, проти ворожого трудовому селянству політики "Зеленого Інтернаціоналу", а в обороні Радянського Союзу і за створення робіт-

ничеселянського уряду. Конференція прийняла також особіну резолюцію протесту проти фашистського терору в Польщі, а особливо на Західній Україні.

По скінченні конференції відбулося масове віче делегатів разом з празькими робітниками. На вічу виступав селянин Дональ, який розповів про свою поїздку до СРСР. Його оповідання про успіхи колективізації радянського сільського господарства викликали бурливе одобрення присутніх.

В Жилині відбулася подібна конференція селянства Словаччини й Закарпатської України.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорповане в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ФЕРЛЕТВИЩИНА У МІСЬКИХ ВИБОРАХ ПРОВАЛИЛАСЯ

В міських вінніпегських виборах українська хруніяда і її сендзяківські союзники — провалилися. Робітники північного Вінніпегу, а українські, проти яких змовлявано було всі сили українсько-польської хруніяди, зокрема, не піддалися ніяким намовам, ніяким провокаційним брехням, ніяким залякуванням. Вони солідно стояли за своїм комуністичним кандидатом, за компартією.

Щоб українським робітникам в Канаді було ясно, перед яким фронтом стояли робітники північного Вінніпегу, ми хоч в короткі розкажемо, як вінніпегська буржуазія під проводом фашиста Веба і "Світик Прогрес Асоційейшн" змовлявала в північному Вінніпегу всі сили, щоб викинути т. Колісника з міської ради.

Вона перш всего постаралася, щоб усі "національні групи", або як вони їх назвали "нові канадійці" виставили своїх кандидатів. Так появились кандидатури Сендзяка, Ферлея, Калефа, Луїса. Незалежна партія праці також стала в цей об'єднаний фронт і відтягнула із шкільної ради свого "міністра освіти" Грея й також номінувала його проти т. Колісника. Огі "добровольці" — Скідмор і Джемсен також не впади з неба. Вони йшли не тому, щоб пошкодити Палмерові чи Мек'Ліноу, але їхня програма була: "Геть комунізм". Вони на своїх виборчих листівках були спеціальні печатки й то середній й на ковертах, на яких говорилось "геть комунізм".

І всі робили проти комуністів об'єднаним фронтом. Ни кожному виборчому мітингові вони говорили про комуністичні, в кожному числі буржуазної преси, не тільки англійської, але й української, польської, єврейської, німецької, навіть хорватської — в один голос писали проти комуністів. Мейор Веб в радіо вголослював протикомуністичні погромицькі промови. Не оставляли, що називається, рубця сухого на комуністах. І коли Веб і англійська преса скрито вказували на українців, як на комуністів, застерігаючись кожний раз, що й м'як українцями "є добрі горожани", як от пан Ферлей, то зате українська преса вже відкрито рятувала "українську честь" перед комунізмом, головню "українським".

Гроші на агітацію усі ці кандидати мали. Ферлей, наприклад, чи його флія з Світик Прогрес Асоційейшн — мали гроші навіть на таку коштовну річ, як розсилання тисячів листів до англійських виборців північного Вінніпегу. В тих листах було сказано імя кожного виборця, його школу й пуд, в яких він голосує. Ця робота вимагала цілих днів праці, не говорючи вже про степілі для розсилання тих листів. В листі ніякої програми не було, лише заклики до англійських виборців допомогти Ферлеєві бити українських робітників-комуністів. Прочитавши того листа, багато англійців уявляли собі, що комуністи — це всі українські робітники, яких треба змести з лица канадійської землі, бо вони проти канадійських інституцій, проти англо-саксонців, бо вони хочуть встановити в Канаді якусь українську комуністичну державу. (Лист той був надрукований в "УРВ" з 27 листопада).

А яких тільки брехнів не вживано було проти компартії а разом і проти всіх українських робітничих організацій. Вдумувано навіть такі провокаційні нісенітниці, що немаче б то провідники українських робітничих організацій, "хоч мають в РЗТ членів, які є кравцями, то проте замовлення на одяг для сиротів, які є в приюті, дають жидівським кравцям". Такими провокаційними брехнями "воювали" ферлейвішні проти т. Колісника, стараючись навіть між членством РЗТ створити настрій проти комуністів.

Фінал цієї тої скаженої протикомуністичної агітації був день виборів. Десятки автомобілів їздили хата від хати, щоб дати виборцеві "райд" один чи два блокю до "пулу". Були випадки, що навіть нечлени робітничих організацій викликали за двері услужливих "драйверів". Вей "пули", де відбувалися голосування, не тільки були обставлені агітаторами, але в самих "дулах" офіційальні перекладачі і інші причепи, в північному Вінніпегу були поставлені з українського фашистського табору. До голосування постягані були, автомобілями допривожували такі люди, які в житті своєму не голосували: старі, неграмотні, які йдучи намоваєні до пулу, беззаставно повторяли "Веб, Ферлей, Веб, Ферлей, Веб, Ферлей". А коли "реторнік офіцер" починав їм читати лісту кандидатів (бо ті люде, як неграмотні, голосували відкрито), то вони забували на кого мають голосувати. Отже не даремно то ще кілька днів перед виборами хвалився Ферлей, що він вийде самими одиницями, бо за ним голосуватимуть всі члени брацтва св. Миколая. Ферлейвішні в день голосування були такі певні своєї побіди, що закладалися з тими, хто був противної думки.

Така вітха ферлейвішів продовжувалася до підрахування голосів. Коли ж голоси почали наливати, загал ферлейвішів почав згасати, доки не набрав синього обличчя, подібного до обличчя вішалника, якому застрягли в горлі 30 срібняків.

Коли наливали голоси — зразу було видно, що тов. Колісник йде першим між всіма одинадцятьма кандидатами. Перевозитка садя Укр. Роб. Дому бурливыми оплесками вітала кожне повідомлення, які наспівали з ріжних "пулів". Коли

вже наспівали з відомлення з найдаліших околиць, замешкалих дрібною буржуазією, тоді тільки Грей з незалежної партії праці перебіг тов. Колісника 73 голосами. Але далі ніхто тов. Колісника вже не перебіг і він залишився на другому місці. Робітництво не піддалося на ніякі провокації, не повірило брехням, не злякалося, залякувань — воно в день виборів дало всім ворогам, всім продажним негідникам таку відповідь, яку воно повинно було дати. Ферлеєві не поміг не тільки "св. Миколай", але не поміг сільський фронт "св. Івана Милостивого", "св. Ольги" та всіх греко-католицьких, православних і католицьких святих, які в той день об'єдналися під проводом Веба проти комуністів.

Свідомі робітники витримали всі скажені атаки і з радіо, і з преси і з церковних амбонів, і не уступили своїм ворогам ані одного палля своїх завойованих позицій.

Славно, товариші й товаришки! Зміцняйте ж далі свої ряди, закріплюйте завойовані позиції, підготовляйтеся до контрастуну, бо ворог лютий на тому не обмежиться, він далі провадитиме свої атаки проти боевого робітничого революційного фронту!

СХИЛЕНІ ПРАПОРИ Й ДЗВОНИ

В Німеччині в копальнях вбито 352 робітників. Влада, замість розслідувати причини катастроф і покарати власників копальень, арештує їх карає комуністів та тих робітників, що вийшли на страйк.

Над Берліном, навіть над ніфшля звіткою про цю катастрофу в копальнях. Цього разу нещастя скоїлося в Саарському районі, що, як відомо, перебуває ще під французькою адміністрацією. Порівнюючи з Альєдорфом нова катастрофа ще не так поширилася: тут зареєстровано "тільки" 90 жертв. А про те, що причини катастрофи і тут "не можна виявити" — годі й казати.

Обидві ці події спричинили надзвичайне обурення серед вузького німецького робітництва. Обурення особливо збільшилося, коли довідалися, що саме в ці дні, коли кількості робітників стали жертвами гонитви підприємців за зиск, вугільні барони добилися в Брюнінгеному уряді обіцянки всякої допомоги їм у справі загального зменшення заробітної платні.

Робітництво альєдорфського вугільного басейну за проводом комуністів подало свої вимоги. Робітники вимагали лише того, що наче б то цілком випливає з днь-у-днь проповідань "бейлія - демократії та всією буржуазією "рівності всіх громадян у республіці", а саме: покарати винних. Гірники казали про ті вимоги, що їх це кілька місяців тому подали комуністи, а підприємці саботували всі заходи, щоб забезпечити життя та здоров'я робітників. Гірники вивували підприємців за те, що вони, нехтувавши цими вимогами, свавільно унебезпечували життя робітників, а за це їх треба покарати.

Вимоги робітництва просто відкинули, а до того ще протизаконно звільнили й заарештували кілька комуністичних членів фабзавкомів, що стали на чолі руху робітників. Уся капіталістична та соціал-демократична преса почала удавати обурення. Але з чого? Може з того, що влада робить такі провокації проти робітництва? Та ні. Ця преса обурюється з "непобожної" поведінки комуністів та тих робітників, яких вони "спантеличили"... На думку буржуазних та соціал-фашистських газет, тепер, коли через "незбагненну волю богу" загинуло стільки людей, не треба шукати винних, не треба ні кому карати. Треба, мовлять, щоб почуття солідарності пройняло всіх — підприємців та робітників. Підприємці, мовлять, уже виразно виявляють це почуття, тільки робітникам ще бракує такої тонкої емоції...

Та й справді, у робітників нема цієї "благородної емоції". Їхні вимоги цілком виразні. Вони домагаються покарати винних та запровадити потрібні заходи під контролем робітництва, щоб запобігти катастрофам у майбутньому. А що підприємці та влада відкинули ці вимоги, то робітники стали до страйку.

Після цього почуття "солідарності" виявилось вже як найяскравіше. Брюнінген уряд та пруський соціал-демократичний уряд спільно вжили заходів. Вони вирядили до району катастрофи великі загони поліції, а коли страйк поширився на всю країну, велика зброя проти страйкерів. До 262 жертв капіталістичної гонитви за зиском додалося ще кілька тяжко поранених поліційними кулями робітників. Тим часом уряд та вся буржуазія й далі демонструє свою

"солідарність" із робітництвом. Знову дзвонить усюди дзвон, знову мають напівсхилені прапори. Але серед робітництва в цілій країні більше обурення й нагромаджується матеріал для конфлікту. Напівсхилені прапори та дзвони вже більше складаються на подвійні гнилому капіталістичному еуспільству.

Лео Кау.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС В КОВЛІ, НА ВОЛИНІ

40 робітників і селян в Ковлі польсько-шляхетський суд засудив на 191 років тяжкої в'язниці.

Дня 20 жовтня ц. р. розпочався в Ковлі політичний процес 63-ох робітників і селян, яким закидали приналежність до КПЗУ та протидержавну акцію. Обвинувачені здебільшого молоді. Трицять вісім обвинувачених має від 17—21 років, 14 обвинувачених від 22—24, а 10 від 24—39 років. Між обвинуваченими є 8 (вісім) жінок. Всі підсудні (за винятком кількох, котрі відповідають з вільної стони) просиділи вже 20 (двадцять) місяців у слідчій тюрмі.

Прокураторський акт обвинувачення обвиняє всіх 63-ох підсудних в тому, що в часі від року 1924 до кінця лютого 1929 в повітвх Ковельським і Володимирським Волинського воєводства вступили й були активними членами КПЗУ. Посідаючи запас зброї, вони примували до повалення теперішнього уряду, відірвання Волині від Польщі та прилучення її до матірнього пня — Радянської України. Функції свої виконували шляхом організації тайних революційних комітетів: "Повітком", "Районом", "Місцом", "Ячейка" і т. п. Далше, для здійснення своїх ідей умасовлювали організацію КПЗУ новими приєднаними членами, віділювали широким народним масам комуністичні погляди, та поширювали нелегальну комуністичну літературу.

До головних обвинувачених зачисляють Фриду Шпрінгер і Андрія Полончевського. Фриду Шпрінгер обвинувачують як керівничку Повітвх Комітету КПЗУ, а Андрія Полончевського як секретаря "Повітвхому". В перших трох днях процесу було прочитано акт обвинувачення і переслухано всіх підсудних. Всі обвинувачені до вини не призналися, а декотрі обвинувачені, котрі дали у слідчого обтяжуючі зізнання, тепер на розправі їх вищофалю, мотивуючи це тим, що їх ріжними способами бито, щоб призналися до вини; і що написані протоколи мають їх підписи без їх відома.

Після десятих днів розправи оголошено в дні 1 листопада ц. р. присуд у ковельському процесі. Суд признав 41 підсудних винними з арт. 102, II частини, карного закону. Решта увільнена від вини й кари. Засуджено 4 особи на кару до 8 літ тяжкої тюрми, 1 на 6 років, 9 по 5 років і 27 по 4 роки. Обвинувачені признавали на розправі страшну картину побиття та знущань підчас слідства. Обвинувачений Андрій Полончевський зізнав, що його в'язано, бито дошкою і страшно мучено. В промові говорив: "тепер забороняється в'язати тварину, тимчасом мене, людину, в'язано і в страшній спосіб катовано". Обвинувачений Шміль Шахет оповідає, що бито його по лиці. В часі одного такого биття він вкусив конфідента за руку. Шахт, згадуючи про це, каже: "мабуть його через те нема на судовій саї, бо знак від моїх зубів ще й досі помітний буде".

Обвинувачена Ривка Фікс знає, що її розібрано до нага і по голому тілі бито міцно нагайкою. В часі побойв кидали обвинувачену брутально з криками на підлогу і копали ногами.

Всі далші обвинувачені зізнали також про биття, про каткування. Оповіли, як "бито об стіну головою", "рвано на голіві волосся" і інше.

ТРОБЛІ ГВІТПУЛІВСЬКІ.

Канадійський гвіт-пуд продав цього року пшениці два рази менше, як минулого року. — Вину за це скидає на тарифу, якого обмурували себе європейські країни. — А чому уряд Бенета обмурував тарифою Канаду?

Центральна агенція для проше, як минулого року. Яка ж цьому причина? Тарифа — каже центральна агенція гвіт пулу. Уряди цих країн понаклали високу тарифу на довіз збіжжя з-закордону, то історія Канади й Канади, що за цілий той рік гвіт пул продав на вивіз заведли 56,877,000 бушлів пшениці. Минулого року продав він 108,000,000 бушлів. Отже цього року продав удвоє менше.

Далі звіт показує, як звужився європейський ринок на канадійську пшеницю. Велика Британія в році між вереснем 1928 року й серпнем 1929 року купила 34,600,000 бушлів, а в тому самому часі цього року купила 23,000,000 бушлів, або на 10,600,000 бушлів менше.

Німеччина в тому самому часі купила — 7,885,000 бушлів; Франція — 8,500,000 бушлів і 2,905,000 бушлів. Італія з 15,730,000 бушлів в 1928 році скочила на 8,775,000 бушлів в 1929 році і на 4,370,000 бушлів в 1930 році. Отже тільки чотиром цим країнам гвіт пул продав на 22,364,000 бушлів пшениці менше, як минулого року.

продать за свою пшеницю, хіба гвіт пул не знижував ціну на канадійську пшеницю до мінімуму?

Знижував. Про це ясно говорить центральна агенція, стараючись виправдатись перед фармерами. Ось що вона каже:

"Ми старалися використувати кожну нагоду, щоб продати нашу пшеницю навіть не по атрактивній ціні. Проблема, яка стояла перед нашими продавцями головно в осінні й зимові місяці, була — найти покупців".

Значить, увихалися шукати покупців, знижували ціну, а покупців не було. Чому? Бо тарифа? Коли в Німеччині, Франції й Італії була тарифа на пшеницю канадійську, то була вона й на аргентинську. Але коли ви спитаєте аргентинських продавців, то вони також скажуть вам, що не могли найти покупців, споживачів на свою пшеницю.

Ці головни "дезорганізації" ринків на пшеницю не в тому. Головна "дезорганізація" в тому, що мільйони робітників виклишено з роботи, а ті, що остали при роботі, не заробляють на прожиток. Отже капітал вбив споживчу силу. Працюючі збідніли, голодують, і не мають за що купити пожитків так само, як бідний український фармер не має за що купити черевичів чи рукавиць на зиму, хоч всю свою цілорічну працю віддав до гвіт пулу.

Каже центральна агенція гвіт пулу, що й Китай та Японія, через неспокій, купили в 1929-30 році тільки 4,285,000 бушлів пшениці, коли в 1928-29 році купили 17,700,000 бушлів.

Це також брехня. Нікого такого "неспокій" в Японії не було. І до Китаю двері для канадійської пшениці були відчинені. Але економічна криза не минула ні Китаю, ні Японії, там також мільйони безробітних, що не мають за що купити кусок хліба, спеченого з канадійської пшениці.

Недавно газети повідомляли, що в Канаді є цього року 313,000,000 бушлів пшениці на д в и ш к и, тобто, якої Канада не спожие. Коли хтось таке прочитає в Англії, Франції, Італії, Німеччині, Японії чи Китаю, в тих країнах, що купують пшеницю, то подумає: от щасливий в Канаді люді! Мають таку величезну надлишку пшениці, що не можуть її жерти. А коли б ще ім хтось переклав з "Укр. Голосу", що навіть безробітні в Нью Йорку не хотіли брати даремно спеченого для них хліба, то подумав би, що в Канаді й Злучених Державах (там також є величезна надлишка пшениці) навіть безробітні не хочуть жерти ішеничного хліба, але домагаються, як той Ясько в драмі "Дванадцять" — макаксьом бив.

Тимчасом, в Канаді не тільки робітники, але й ті фармери, які ту пшеницю продукували, жадні куска хліба. І тарифи на пшеницю в Канаді нема, й 50 центів за бушель, як це платять гвіт пул, існує тільки на папері, бо на ділі платять фармерам по 37 центів за бушель. А нехай піде фармер шось за тих 37 центів купити в міст! А нехай піде робітник купити того печеного хліба з дешевої пшениці!

Ні, він навіть не піде його купити, бо немає зашо.

На закінчення згадаємо ще таке: гвіт пул скаржиться, що не може продати пшеницю у Франції, Італії, Німеччині через тарифу. А Бенет, "дуже жалючий канадійських фармерів, на імперіальній конференції у Великій Британії домагався встановлення тарифу.

Ні, не в самій тарифі тут лихого. Лихо в цілій капіталістичній системі, яка тепер навіть самий гвіт пул зробила своїм величезним засобом виживи бідних фармерів.

В.

Зробіть місяць грудень ударним для ТУРФДім! Ставайте членами цієї великої культурно-освітньої організації трудящих мас!

ВЕЛИКИЙ ТЕРОР ПРОТИ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АРГЕНТИНІ

(З листа до ЦВК ТУРФДім з Буенос Айресу, в Аргентині.)

На початку вересня цього року відбувся в Аргентині військовий переворот, уряд Ірігоєна було повалено, а до влади прийшла військова кліка. Як і треба було сподіватися, зараз після цього почалася велика нагінка на комуністів і на революційні робітничі організації взагалі. Поліція вилучала комуністів і без ніякого суду депортувала й далі депортує їх в невідомому напрямі. В листі до ЦВК ТУРФДім товариші з Буенос Айресу, із Союзу УРО пишуть:

До ЦВК ТУРФДім,
Вінніпег, Ман., Канада
Дня 25-го жовтня 1930
Дорогі Товариші!

Отим бажаво повідомити Вас про теперішнє положення Союзу УРО в Аргентині. Як Вам вже відомо, що напередодні аргентинської "революції" 6 вересня було проголошено стан облоги і полеві суди на 30 днів в цілій країні. Нове реакційне мілітарне правління затвердило цей декрет на необмежений час. Робітничі організації та взагалі робітничий рух, строго переслідуються. Компартія Аргентини працює в підпіллі. Масові арешти та наїзди на робітничі клуби на денним порядку. Між іншим зроблено наїзд на 5 Відділ Союзу УРО на Док-Суді та цілковито розгромлено це товариство, арештовано деяких товаришів, що були від цієї час в'язні. Іх звільнено швидко по кількох днях.

Далше почалась тайна масова депортація свідоміших робітників, а головню комуністів і по часті анархістів — коли в Уругваю зроблено спробу звільнити силою тайно депортованих 9 робітників. Правдоподібно перед тим були масові депортації до Європи. Депортація і далі не устала, аргентинців депортують на малу виспу "Мартин Гарсія" між Буенос Айресом і Монтевідео, а чужинських робітників в останньому часі держать на аргентинських пароходи "Патагонія". Лише один транспорт нараховує 80 осіб.

Арештовано наших двох товаришів П. Чувачу та О. Осадчука. Першого в друкарні при роботі, другого на вулиці. По трьох тижнях Чувачу звільнено, а Осадчук знаходиться на пароході "Патагонія". Одним словом аргентинський фашизм шаліє. Щоби здушити робітничий рух, роблять гаче-

ській землі, то можуть це зробити. А депортовані, як були замкнені на пароході, так і остаються на даліше під надзором аргентинської поліції, яка мала приказ не допустити в жаден спосіб, щоб депортовані зїзди в Монтевідео.

Коли пароход мав ранком відплисти від берега разом з депортованими, зроблено тоді послідню спробу освободити їх насильно. Вночі в 3 години рано винаймають моторову лодку, підїжджають до парохода, видираються 3-ох чи чотирьох чоловіка на пароход, (невом фільмових картинах) і пускаються рішучо в напрямі того місця, де були замкнені депортовані робітники...

Коли "один з тих невідомых" наскочив на аргентинського поліціанта, зловив його за кошир, заставив мовчати, погрожуючи йому, другі вилмазали двері з шпитальних кают, в яких знаходились замкнені депортовані робітники, випускаючи їх на волю.

Робітники, почувши, що їх освободжують, зраділи і негайно куди хто міг почали втікати, щоб дістатись на землю. Але в той час перестрашений поліцейшачувач кричати та велерічати так, що побудив всіх пасажирів. Повстала паніка, замішання на цілм пароході. Одні думали що горить, другі — що пароход топить і такою панікою звернули увагу

Безробіття шалено зростає, з наших товаришів рідко хто працює...

"Пролетар" покищо виходить, однак самі знаєть, що писати про все неможливо. Українські патріоти використовують момент проти нас, хоча невяно. Вони вітають новий уряд дуже ширю. Репресії проти нас можна їм завдачувати, але за це маси з нами.

Пишучи цього листа, одержуємо офіційну заяву від бувшої філії "Провіста" з Санта Фе, що вони зривають з "Провістою" (неяколюбцями) та бажаять, щоби їх прийняти як Відділ Союзу УРО. Отже наш Союз УРО на один відділ побільшився!

Праця в Союзі зараз майже припинена, зібрання заборонені. Ми мусимо тимчасово обмежитись на вузькій культурно-освітній роботі, щоби піддержати легальність. Надіємось нових репресій.

Про дальший перебіг подій опишемо в слідуячому листі. Ждемо Вашої відповіді.

Остаємося з товаришским привітом.
Д. С. — Подаємо до відомо, що розгромлено МОРД та арештовано секретаря.

ДЕПОРТОВАНИХ РОБІТНИКІВ ЗВІЛЬНЕНО В МОНТЕВІДЕО

Комуністи заатакували корабель, на яким везено депортованих робітників, після чого влада звільнила депортованих.

В найновішому числі аргентинського "Пролетаря" читаємо про те, як в Монтевідео, столиці Уругваю, виконано напад на корабель, яким везено аргентинських робітників в невідомому напрямі і зроблено спробу їх звільнити, після чого вмішалася влада Уругваю й під натиском робітництва позовлила тим робітникам залишитися в Монтевідео.

Ось що пише про це "Пролетар", власне допис до "Пролетаря" з Монтевідео:

Монтевідео, 19 жовтня. — Депортованих революційних робітників з Аргентини, які їхали на французькій пароході "Кампана" в невідомім напрямі, освободжено.

Сталось воно так: Коли наші монтевідєвські робітничі орга-

нізації довідались, що на пароході "Кампана" везуть депортованих революційних робітників, то негайно рішили освободити їх за всяку ціну.

Пороблено негайно заходи перед властями, щоби депортованим дозволено зїзти з парохода на уругвайську землю. Одні пішли до судді, другі до портового капітана і представили справу тих депортованих робітників, які потрібно було, протестуючи перед капітаном, що на пароході "Кампана", який приплив до берега, знаходиться 9 депортованих робітників під арештом аргентинської поліції, що противиться інтернаціональним законам. Однак капітан порта не звернув на це належної уваги. Знова суддя заявив, що коли депортовані бажаять остатись на уругвай-

портової поліції та пароходної команди, яка зразу сама не знала, що почати і що діється. Коли утікаючі робітники вже опускали пароход, поліція портова почала стріляти до них і вони піддалися як арештовані.

Також арештовано одного з тих, що напали на пароход, Сальвора Пальмери. В нападі брав участь також Комуністичний посол до парламенту Евгесій Гомес і другі. Але їм вдалось в тім загальнім замішанню уникнути поліцейського ока.

Коли вже дриверсно було спокій і порядок на пароході, з'явився портовий офіцер, який просив інших п'яток депортованих заспокоїтись і остатись на пароході до ранку, а ранком їх справа вирішиться певальною дорогою.

І справді, ранком прийшов суддя і сказав їх випустити на землю, а після їх зареєстровання в поліції всіх дев'яток освободжено.

В замітці до цього допису, редакція "Пролетаря" каже, що всі ці арештовані й депортовані робітники були арештовані при роботах і ніхто не знав де вони й що з ними стало. Аргентинська преса нічого про це не писала. Аж після цієї події в Монтевідео появилсь заміткі в аргентинській пресі.

Так то фашисти розпрямляються з робітниками.

РОБОТА В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

Про роботу в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу пов'язують час від часу дописи в "Укр. Роб. Вістях", але у них не висвітлюється й третини той роботи, яка тут провадиться. Бо, перш за все, ніхто немає спромоги в усі його куточки заглянути і все описати. Друге, вінніпегські робітничі організації маюють бути однією в цілій Канаді, як не мають ніколи своїх сталей робкорів, щоб ці стало рєкордували й до преси подавали про все, що діється в Укр. Роб. Домі. А у Вінніпегу обовязково треба б мати хоч чотири або п'ять робкорів. На мою думку вінніпегські організації повинні мати таких робкорів: організаційно-освітній комітет свого, концертний — свого, драмгурток — свого, потім відділ ТУРФДім і РЗТ також поодному. І то такі робкорі не на папері, але таких товаришів, що стало писати б. Бо до цього часу пишеться припадково й то пишуть товариші добровільно, за що їм належить признання.

Чи не час би товариші вже про це подумати? Тепер саме час.

Візьмім на увагу представлення.

Цей осени відіграно в Укр. Роб. Домі ряд гарних представлень і про кожне з них варто дещо сказати. Бо коли грається якусь халтурчину, то не варто про неї згадувати, або згадати в тім змислі, щоб її більше не грали. Але коли грається такі представлення, як "БРЕД ЛАПІВ", "КНЯЖНА ВІКТОРІЯ", "СКУПАР", "ДВАНАЦЯТЬ" і то грається при переповненій залі, то таки варто хоч кількома словами згадати про кожну з цих драм. Бо кожна з них має гарний глибокий зміст, з кожної з них люди вивести користь. На кожній з них було поважне число людей, а "ДВАНАЦЯТЬ" grano два рази раз

по раз і обидва рази при переповненій залі.

Теж саме треба сказати й про концерти, головню про концерти листопадові, що відбувались раніше й вечером. Концерти в Укр. Роб. Домі, які після традиції повинні починатись в годині 8.30, завжди починаються в годині 8-й, бо в 7-й годині зала вже переповнена. Тож щоб не затримувати людей, починається скорше. Кожної неділі люди не вміщуються в залі. А надто вродисті були концерт-мітінги 9 листопада в пам'ять тринадцяти роковин Жовтневої революції й 16 листопада в осмі роковин смерті революціонера Мельничука, Шеремети й Цепка. Обидва ці концерти обернулися в справжню демонстрацію робітничої солідарности.

Загалюю ж в Укр. Роб. Домі чисто концертів як таких небуває. Тут відбуваються концерт-мітінги. На кожному концерті виступають промовці й говорять, коли не про пресу, то про вибори, про положення в Галичині, про міжнародні події. Говорячи про концерти й представлення в Укр. Роб. Домі, треба б говорити про їх не тільки позитивні сторони, але й про негативні. Та це тільки можливе тоді, коли б були робкори, які кожну подію опіювали б окремо і розбирали б її на добрі й негативні сторони. А негативні сторони такі є. І про них говорити треба, головню говорити тоді, коли робота відбувається на таку ширюку скалю, коли в ній так часто трапляються помилки, й то такі помилки, що коли на них не звернеться вчасно увагу, то вони готові зробитись повсякчасними, як нерозлучна частина програми.

На мою думку у нас є дві хибі. Перша — в мандолинових оркестрах, які майже забувають про існування української пісні, а робітничої пісні зокре-

ма. Вченітись класицизму, та ще й в більшості сумнівного гатунку, є рішучо некорисним робітничий оркестрі. Ми не можемо виступати проти класичних творів, але ми не сміємо забувати, що ми є робітничою організацією і в репертуарах наших оркестр повинні бути робітничі й українські народні пісні, пісні зрозумілі робітничтву. Тому вінніпегські мандолинові оркестри повинні в цьому напрямі зробити рішучий поворот. Коли цього не зроблять і то ота монотонність не вийде їм на користь. Розуміється обовязок доповнювати, лежить на диригентах і першу чергу а на зарядові відділу — в другу.

Друге — це співи. У нас часами виступають на сцені саморобні імпровізовані "хори". Злишнім буде тут говорити про те, що співають вони старі "малоросійські" халтурницькі пісні, самі того не розуміючи, як такі пісні не личать ні робітничтву, ні робітничій сцені. В тих піснях ще додано дещо "отсебятини" на канадійській темі, від чого вони стають ще гіршими. Все це виторює гуртківщина, яка не піддається контролю диригента. А чому треба покласти край. Ми вітаємо самодіяльність робітників у всіх галузях праці, але та самодіяльність мусить йти по робітничій лінії. Коли ж вона тої лінії не тримається, то вона робітничтву шкідлива, а тому на робітничій сцені не потрібна. Але всі ті, що люблять співати, що мають голос, повинні перш за все приходити співати до хору, що існує при Укр. Роб. Домі. Коли хто має голос і охоту, то вже під керівництвом диригента, за спільним вибором, повинні організувати квартет, терцет, чи дует і виступати на сцені. Також можна організувати й мужеський хор, але не самопомос, а організовано й вибір пісень повинен йти не тільки через диригента, але й через участь в цім інших хористів.

Культурно-освітня праця.

Кожного вечера й кожної неділі в день а навіть ранками в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу щось відбувається. У всій роботі робітники беруть активну участь. Не можна сказати, що всі члени наших організацій беруть активну участь. Такого казати не можна, бо дехто з членів або образився б, або подумав би, що він чи вона беруть активну участь тим, що раз на рік приходять на збори. Та тих "активних" членів успішно заступають нові робітники, багато з яких стали вже членами недавно, а багато ще навіть не є членами.

Однак участь в лекціях беруть робітники і вони з тою безперечною скористають. Тут же треба згадати про кілька спеціальних масових мітінгів, що відбувались останніми часами в Укр. Роб. Домі. З них перший — про події на землях Західної України під Польщею. Мітінг бувших воювачів галицької армії, мітінг "ки Зень, нарешті мітінг тов. Навізівського, що відбувся в неділю 23 листопада. На цей останній мітінг робітничтву прибуло так громадно, що стояло в коридорах, в залі, три години стояли робітники, бо хотіли дослухати до кінця.

Про троби оркестр, хору, драмгуртка, про різні засідання, наради вже й не згадую. Для цього повинні бути робкори і про все писати. Правда, робітничтву поза Вінніпегом довідується про наші мітінги та підприємства з оголошення газети, але на тому й кінчається

хвіба, хто небусть з добровільних дописувачів про це напише, за що треба таки бути їм вдячними. А час вже нашим організаціям і їхнім різним комітетам мати своїх робкорів. Інші місцевості мають, а Вінніпег таки не має.

А час, щоб він вже їх мав. *Черобкор.*

УНДО СЕРДИТЬСЯ

Більшовики — це гієни, їхня етика гірша за муринську, за людожерну, за півдичавло-людожерну. — Тяжко снів підібрати, як би що гірше більшовицьку обляяти — так УНДО сердиться.

Навіть дуже сердиться. Дуже маєте — може на польську шляхту за "пацифікацію" українських сіл? Може за те, що вона арештувала голову УНДО Д. Левицького? Може за пердвибірчий терор на Пласудського?

Ні, на більшовиків сердиться, гієнами їх називає, каже більшовицька етика "паскудна", гірша за муринську, що вона "не має собі рівної ані подібної у світі двоногих створинь".

Вже з цього бачимо, як УНДО сердиться, коли в редакційній статті на шпальтах "Діла" з 11 листопада випусе такі аргументи проти більшовиків. "Діло" уважає, що мурини це щось найпоганішого на світі — тому то етика лічущавання їх білоамериканськими джелтменами цілком виправдана в очах УНДО.

Ще далі УНДО сердиться, й то чим далше, тим гірше. Воно доказує, що навіть воєнні страхитці мають свою етику, а більшовики не мають.

"Коли раненому воякові напівдичий людожер (це, бачите, на "культурній" війні УНДО знайшло напівдичих людожерів!) витягав годинник з кишені", то це "страхитливий випадок" — каже "Діло". А проте більшовики ще гірші.

Коли післяний панамі, їхніми урядами та благословенніми попами жовпір розпорював такому самому жовпірові багнетом живіт і випускав з него кишки; коли випавав другому газом очі; коли гранатою розривав на шматки його тіло — то це "етика" зовсім природна, етика культурних людей, благословлена церквою й всіма сторожами людської (а не муринської) етики. Але коли живий жовпір забирає в забитого годинник з кишені — це "страхитливий випадок".

Коли капіталістичні гієни, поставщики арміям харчів, одягу, обуви — обкрадали мільйони людей, женучи їх на поле бою голодних, нагих, босих — це природна річ, це етика культурних людей — але коли жовпір забрав з кишені вбитого жовпіра годинник — це "страхитливий випадок", це робив тільки "звичайний людожер" — каже "Діло".

Але більшовицька етика ще в тисячу разів гірша, в сотні тисячі, а може й в мільйони разів гірша, вона гірша за муринську, за людожерську.

Ох, боженку ти наш милостивий, а то де ми сховаємося від той більшовицької етики? І що воно за страхиття ота більшовицька етика? Читаємо ми оту редакційну лайку в "Ділі" до кінця й нарешті після всіх проклять і порівнувань довідуємося, що більшовики "обурилися на Високосвещенного Митрополита Шептицького, коли Він (з великої букви) у своєму недавньому інтерв'ю у Варшаві висловив польським дивенікарам передсвідчення, що велика частина підпалів є ділом комуністичних рук".

Бачите ви таке страхиття? І чи можна до него порівняти

сея хіба, хто небусть з добровільних дописувачів про це напише, за що треба таки бути їм вдячними. А час вже нашим організаціям і їхнім різним комітетам мати своїх робкорів. Інші місцевості мають, а Вінніпег таки не має.

А час, щоб він вже їх мав. *Черобкор.*

щось найстрашнішого, от хоч би навіть муринську етику? Ні, не можна! Як сміють більшовики обурюватися на митрополита за те, що він, як і подобає людині культурній та ще й князеві той церкви, яка проповідує всепрощення, яка каже молитися і за ворогів своїх — казав польської шляхти бити комуністів, бо це вони роблять саботажи в Галичині. Робив високосвещенний богоутодне діло, запивав в польського міністра Залецького перемогу над українськими "розбійшаками" — а більшовики за отаке обурюються! Ну й скажіть — до якого страхиття можна прирівняти отаку етику?

А що найгірше, обурюючись проти високосвещенного, більшовики влаштовують протестатійні мітінги проти польського терору і, не обмежуючись протестами, кличуть українських робітників і селян бити польських поміщиків й міщаних, не забуваючи при тім і про українських панів з УНДО, а навіть про самого преосвященного.

От вам етика! Гірша як в гієни, сто раз гірша! Бо гієна десь там в Африці, чи за дрюнтами в зоологічному парку і ні УНДО, ні високосвещенний її не боїться. А більшовики на кожному кроці — бють, бють, демаскують, викривають, і ані буюком польського улана, ні словом божим від них не відібешся, ані шампанським на балю в польського міністра не залдеш страшиного привиду більшовицької етики. Насувається вона неухильно... після заходу й після сходу сонця... Вже страшна її тінь нависла на подлими продажніми душами удівців — чують вони це й не можуть найти собі ні дня, ні локришки.

Такі то страхиття! І як же тут не сердитися?

Мусія.

КОМУНІСТИЧНА ДЕМОНСТРАЦІЯ

Польська преса довідомляє: Цими днями невідсліджені комуністи розвісили на дротах електричної сітки в Кросні червоний транспарант, в яких гальорифікується день 7 листопада. Цей день, як відомо, є святом пролетарської революції. Поліція усунула транспарант.

ПАТ довідомляє: Комуністи Домбровського басейну приготувалися від кількох днів до влаштування в річцічю пролетарської революції (7 листопада) масової демонстрації, кольтуртовання комуністичної бібули, масівок і т. д. В звязку з тим, поліційна влада зрєчила цілий ряд ревізій в поодиноких місцевостях серед комуністичних діячів і в результаті тієї акції арештувала 30 осіб та сконфіскувала кілька десятків кільограмів комуністичної бібули.

ТАЙНИЙ СКЛАД ЗБРОЇ У ВІДНІ

Віденська поліція викрила тайний склад зброї й амуніції; сконфісковано 4,075 револьверів, 20 скорострілів, 36 криківів, 360,000 набів, 160 ручних гранатів, рефлектор і радіостанцію. Тому, що цей склад належав до соціалістичного "Шуцбунду", проти соціалістів піднялась кампанія в пресі і парламенті.

Готуйте Облік Пресової Кампанії і з Листами Надсилайте Вчасно!

ТИСЯЧІ РОБІТНИКІВ ДІТРОИТ ДЕМОНСТРУВАЛИ ПРОТИ ФАШІСТСЬКИХ ПОГРОМІВ ПІЛСУДСЬКОГО НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Дітройт, Міч.

На заклик Комуністичної Партії Америки відбулася демонстрація проти гнету й катування та тортур над українськими робітниками й селянами польською окупаційною владою на землях Західної України. Демонстрація назначена була на 14 листопада о 1 годині пополудні.

Ще було далеко до назначеної години, як великі гурти робітників уже обступили польський консулят. Притримавши час і уже повалившись наперед, вони вступили в протестні марші на різних мовах.

Зараз же на хіднику консуляту повиняся англійський робітник і повстав демонстрацію, повиснувши до слова українського бесідника. Не вмів промовити один робітник на українській мові до демонстрантів, як і протягувати північ повинявся кімната на півночі й сказавши кишулася на робітників. Правда, на цей раз вона вже не виставляла своїх клобів до демонструючих, за це кімната поліція кімнелими конштами розторопувала людські аболоні тіла.

З демонструючих робітників ніхто не ставив опору поліції й робітників примушені були розходитись в бічній вулиці.

Та за пару хвилини знов робіт-

ники зросли в силу й помане рували до польського видавництва "Рекорд Подляши" і ще там робітники напаятували польську буржуазію, а з ними і їх диктатора ката Пілсудського.

Відтак рушили робітники на велике оболоння в парк й там говорили бесідники на різних мовах. Вони перенесли проусі ті страхотти й знущання над трудящими Польщі а зокрема над українськими на Західній Україні. Після того прочитано резолюцію в польській мові, яку всі присутні прийняли одностайно.

На закінчення демонстрації відіспівано "Інтернаціонал" й орба розійшлася спокійно додому.

Ще хочу зазначити, що другого дня відбулася демонстрація жовто-блакитні звершена головним чином проти Радикальної України. Цю вже поліція не розбила тому, що на чолі цієї демонстрації стояли попи. Прочеція йшла з дрючками й хортутами зі сніжно-жовтими прапорами. Ще й до цього їм приправала банда "бо пора, бо пора..."

Обштегуєвали вони голонні душині міста під охороною поліції й подались до якоїсь галі. Там відбули богослуження за пана Пілсудського.

1. К. - чук.

2,000 ТРУДЯЩИХ ТОРОНТО ПЯТНУВАЛИ ЛЮДОЖЕРНІ ВЧИНКИ САЛДАТЕСКИ ПІЛСУДСЬКОГО — КАТА ПРАЦЮЮЧИХ МАС

Торонто, Онт.

Неділя, 23 листопада п. р. в Торонто замітна тим, що в салі Укр. Роб. Дому відбулося масове протестання вче проти фашистського терору на Західній Україні. Все від першої години пополудні робітничі маси спішили до робітничого приміщення на Беттсорт вулиці, а в веселюва години часу салі була заповнена. Немає місця більше — заставляють товаришів, а тимчасом робітничі надходять все більше. Коротка нарада і рішено давати рівночасно два мітинги: один в горішній, а другий в довшій салі. Обидва були заповнені трудящими. Десятки учасників змушені з браку місця стояти. На салі замітні гурти робітників, які мабути перший раз зайшли сюди.

Мітинги розпочалися рівночасно в обох салях. В театральній салі, для вшанування покійних жертв фашистського терору, дута оркестра відіграла "пожороний марш", який присутні вислухали стоячи. Відтак промовляли бесідники на українській, польській і російській мовах. На салях тишина, тільки чути голос бесідників, та час від часу оплески, якими присутні висказували згодність з промовцями. Промовці не тільки що говорили про терор шляхти, але також пятачували шахрайську політику українських політиків-голарів. Дісталось і нашим політичним генлярам-аранжерам недоволю "біг переїд" в Торонто.

Присутніх на вічу було по-

над дві тисячі робітників та робітниць. Слід зазначити також, що вечером цього самого дня з браку місця в театральній салі, змушені були давати подвійний концерт, подібно як по-

СВЯТКУВАЛИ ТРИНАЦЯТИЙ ЖОВТЕНЬ

Келгари, Алта.

Пролетаріат Келгари святкував тринадцятий роковини Жовтневої революції двома концертами в театрі й Укр. Роб. Домі. Зробротами на світлі вступали бесідники від компартії т.т. Солован, Брий, Брейш, від Ліги Комуністичної Молоді т.т. Яйтат, від українських масових організацій тов. Мойжак.

Бесідники широко розказали про буйний ариет Радикального Союзу за патиричним планом, де вже 13 років скасована приватна власність, та про капіталістичний світ, де ще існує приватна власність, а з нею жула й безробіття. Промовці пятачували зрадницьку роллю соціал-патріотів, що й тепер це стоять вірно на службі капіталістів. Усі бесідники висловили робітникам, що опріч своєї щоденної боротьби вони повинні мати на увазі оборону Радика-

льного Союзу, а також, щоби вступали масово до компартії, КРОЛ і товариства безробітних, створюючи один фронт робітників в щоденній класовій боротьбі.

П. Ч.

Найбільше привітала публіка т. Брия, кандидатка компартії в місцевих виборах. Він пятачував у своїй промові фашиста Кіда Боріса, який організує фашистську лігу так звану келгари дефендер, яка є звершена в першу чергу проти комуністів й чужинських робітників, щоби відібрати роботу від чужинців, якої вони не мають й депортувати їх. Але в теперішню кризу ніхто робітників не настрашить протиробітничими лігами, а, навпаки, широкими давами вступатиме робітництво до своїх революційно-боєвих організацій.

Концерткову програму виконала оркестра ТМРФ. Ця під промовою т.т. Кузьмарів.

Робкор.

СТРІЛЬЦІ Й ВОЯКИ УГА ВИКРИВАЮТЬ НА МАСОВОМУ МІТИНГУ ЧОРНУ ЗРАДУ КОРПУСНИКІВ УГА ВЧАС ВИЗВОЛЬНИХ БОІВ

Вінніпег, Ман.

Два 26 листопада відбувся в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу друтий мітинг буйних стрільців і воєнів Української Галицької Армії. Около 500 буйних стрільців прибуло на цей мітинг, щоби висказати свої спомини за 1918 — 1919 р. р. та засудити чорну зраду і підлу зраду корпусників УГА в час визвольних боїв.

Мітинг відкрив т. Кадилік, воєнний чільний мітинг. Пятачував кореспондентів від "Укр. Голосу" з першого нашого мітингу, які навіть встиглись привітати, що вони кореспонденти від петлюрівської республіки "Укр. Голосу" і тим самим почились в дури. Секретарював т. Нура.

Перший почав промову т. Лішницький, буйний січовий стрілець, котрий переказав організаційні Січові і їх революційний рух ще від 1902 р. по селас Східної Галичини. Опогін за Соколів та висказав різниці Січові і Соколів. Переповів про адвиг Січові і Соколів у Львові в червні 1914 р.

Війна 1914. Січові і Соколів організували у військовій дегіон, котрий називають Українські Січові Стрільці. Багато з тих стрільців гине на полі бою, бо найгірші боєві терені засвідчили обсаджували Українські Січові Стрільці, багато їх поало в російській пелоні, а коли в 1917 р. вибухла там революція, стрільці кинулись у її вир. При Центральної Раді буйні Українські Січові Стрільці організувались у Січові Стрільці і не по їх волі Центральної Рада пелала їх проти більшовиків.

Далі представляв жалхну гартину знущання і рабонавіні вітмиами населення України, яких Центральної Рада заклікала і як іміці розгадують Центральної Раді, а настановляють гетьмана Скоропадського.

Але і Австрія дожила вко своїх послідних днів. Революційна хвиля перекотилась по всіх майже європейських країнах. І в той час, коли інші народи Австрії як чехи, мадяри і їа, готовились до боротьби за свій вивіль, наші паян благали на колінах кайзера, дайте нам волю. Кайзер, розуміється, відмовив. Тоді оті самі паян ідуть до Львова і 31 жовтня 1918 р. знов пладують перед

намісником і покіро просять віддати їм Східню Галичину.

На 1 листопада споло забірають ридовики Львів. В наших руках Львів, а зарад друтого дня, паян роблять угоду з поляками, вибирають комітет безпеки з 6 українців і 6 польських паян. Два 1 листопада паян польські мобілізували свої сили, а відтак забрали частину Львова. Селани із задоволенням ішли до бою на вулиці міста. Двацять днів тривали бої у Львові і сили польської шляхти стали перемагати. Народної Рада втікла до Станіславова. Там скликала селянської Зрад, якого по її наказу стрелці сили згопи українського війська. В квітні 1919 р. генерал Павленко просив помічи у антанті, але не проти поляків, а проти більшовиків, проти українських робітників і селани.

Про здуку за Деникіном шарським генералом, переказав т. Лішницький, що угоду підписали на знак згоди і братерства паян паян. Ще раз тидко зрадли стотисячну армію, яку в той час десятикував тиф. Диктатор Петрушевич лишин тоді живих трунів Галицької Армії, а самий втік до Румунії, а потім на Чехію.

Свою промову закінчив тов. Лішницький: Хай живе Радянська Галичина!

Хай живе Радянський Союз! Хай живе армія пролетаріату в цілій світі!

До слова заголосив т. В. Кирілів і переказав свої спомини при польській жандармерії УГА.

По задах і буйні і не одностайно і бачин — почав товариш. Я на власні очі бачин, як крали нафту, свічки і все, що в руки поало. Бачин, як брали корпусники хабарі від лихварів за перевіз нафти, а для більшої безпеки ще й для отих лихварів ескорту давали. Промовець подав навіть імена тих офіцирів у різних їх крадіжах. Вчас його промови зі сони гурдей чути було оклики: Так, це правда!

Тов. Я. Салик, теж воєк УГА, переказав, як офіцири з револювером в руках підганяли перемучених стрільців, а самі пелали знамення Онові, як один воєк, Михайло Хас, змірив ітріє до хоружного і сказав:

— Коли підеш ти, піду і я. Гинуть все одно, але і ти гинеш від моєї кулі перше, а тоді я від панської.

Щирі, гучні оплески розгались на салі. Далше, пятачував він тутешні стрільці громади та сікарників і їхню роботу серед працюючих мас Канади.

Тов. Лотошакін загадав, як теперішні сікарники служили в чорній сотні, а Січових Стрільців, серед котрих і він був, обсадували бомбами. Піпала навіть їх по лицах. Вказав, як з паянами в Галиччії наші формуєники УГА гарячею обходились. Для їх безпеки біред невинністю селани, ніби арештувала та ставила добру варту для стереження їх.

Після цього т. голова проголосив, щоби ставити питання. Поспалали різкі питання, на які стрільці досить відчужливо відповідали. Один старшина УГА старався виблоти чорну роботу диктатора Петрушевича за його угоду з Деникіном і виправдати з цього, що лишин цілу армію, а самий втік. Виявлялось дискусія. Вці буйні стрільці засуджували Петрушевича, говоривши отому старшині:

— Чому не лишин він нас тоді, коли ми за Збручем опинились, коли армія була сильна, здорова? Ми знали б тоді, куди нам прямувати. Тоді він підав нас проти більшовиків. А коли армію адезитував тиф, він, як головний воєк-диктатор, шариє свої армії і втік за кордон. Армію лишин на лабу судили.

Ще в це оден доказ, як долали народ наші паян, що їм не ходило о добро українського трудящего народу, лиш о своє власне, гоїне життя.

Ще багато мали буйні стрільці й воєники УГА говорити про свої спомини з 1918 й 1919 років. Та було вже досить пізно й т. Кадилік повідомив, що буде ще еквівалентний такий мітинг, на який запрошують всіх стрільців прийти і висказати свої спомини.

Треба сказати, що багато було стрільців тих, котрі через різкі причини попали до стрільських громад. Один з них навіть говорив про свої спомини та засуджував роботу громад.

Не можна не загадати, що попередній мітинг був досить оживлений, чого доказом є те, що стрільці аголошувались до слова громадно, а часто гучні оплески перебивали промовців.

А петлюрівські писаки "У. Г." гавкивали ротом голостві, що на мітингу 13 листопада ухвалили резолюції та виборили комітет такі самі стрільці, як Шатунський. Своєю присутністю два 26 листопада на другий мітинг буйні стрільці УГА дрказали, що писаки "У. Г." брешуть. Брешуть так оливо, як тільки може брехати заангерована петлюрівщина і все українська хрупіяда.

Хай вони собі брешуть, бо вже така їхня служба обривувати все, що чесне. Но ми, товариші стрільці буйної УГА прихолодім всі до Укр. Роб. Дому на такі стрільські мітинги і своїми споминами виявляймо чорну роботу паян, виявляймо їхню спротаку Західної України польській шляхти і виприлюдимо чорні діла корпусників супроти трудового українського народу.

Присутній, буйний стрілець УГА.

ПРИСЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїдете з одної місцевості до другої або перенесете з одного помещанця до другого, то не забудьте повідомити нашу адміністрацію, або змінити Вашу адресу. При цім не вистарчить подати тільки нову, але кочче потрібне подати і стару Вашу адресу.

ТРУДЯЩІ ДОМІНІОН ЗАСУДЖУЮТЬ ВІДКРИТО ДИКУНСЬКІ ВЧИНКИ ОЗВІРЛОЇ САЛДАТЕСКИ ШЛЯХЕТСЬКОЇ ПОЛЬЩІ

Домініон, Н. С.

16 листопада Анти-фашистський Комітет екклівав масово вче, щоби висинити тутешнім робітникам кровавий терор на Західній Україні. Головою віча був тов. Івасюк, секретарював тов. Лезанський.

Промовці висинили жалхні події на західно-українських землях, а також вказали на підлу зраду української буржуазії, яка на чолі зі Шенницьким прирєкла варшавській владі поборовати революційний рух селянства і робітництва.

Тов. Криса відчитав резолюцію, яка зістала принята одностайно. Резолюція звучить:

Ми, українські, англійські і польські робітники, зібрані на масовому вічу в Укр. Роб. Домі, вислухавши докладу про фашистський терор, що його влаштувала окупаційна влада польського фашизму на західно-українських землях, протестуємо проти дикунських методів придушення визвольного руху українських селян і робітників, що паходиться в печуваній економічній нужді і національному поневоленню.

Ми домагаємося безпоровочного відкликання з салі Західної України карних військових експедицій та припинення терору, що спрямований на вшанування рух селянства і робітництва Західної України, за їхнє змагання відірватись від Польщі, а прилучитись до Радикальної України.

Ми засуджуємо і пятачуємо так звану УВО, що служить інтересам польського фашизму, претендує на революційність і рівночасно деморалізує селянські революційний масовий рух, завдаючи йому удару в спину в найбільше грізній мо-

мент для польського фашизму.

Ми на пшійшій вічу домагаємося знесення вироку карні смерти на тов. Кагана, Пелеского і Соєновца, котрі зістали засуджені судом диктатора Пілсудського в Блялей Подляській, як також домагаємося звільнення всіх політичних в'язнів, котрі за справу робітничо-селянську мучачись в адултих тюрьмах фашистської Польщі.

Ми засуджуємо і пятачуємо українських фашистів з партії УНДО-радикалів та соціал-демократів, які заєдували українських селян за їхню боротьбу проти польського фашизму і прирєкли варшавській владі, що змагатимуть до замірення українського селянства і робітництва.

Ми щиро вітаємо рідних європейських братів на Західній Україні, що впади жертвою розбещеного польського фашизму і його союзника, української буржуазії.

Ми завьяємо селанам і робітникам Західної України нашу солідарність в їхній боротьбі. Їхня революція має пияти всім капіталістичним державам, що Західній Україні находиться під окупацією польського фашизму.

Проч з фашизмом і військовою диктатурою! Проч з Пилсудським і Шенницьким! Хай живе визвольна боротьба пролетаріату Польщі і Західної України аж до відрвання від фашистської Польщі, а прилучення до Радикальної України! Хай живе КНН і КНЗУ! Хай живе пролетарська революція в Польщі!

Чесно бривим, що впади асертую дикунських людожерів за пиявлення з-під вистука польських фашизму!

Антифашистський Комітет.

ПУСКАЮТЬ ВАЖКО ЗАПРАЦЬОВАНІЙ ГРІШ В НАРТИ

Домініон, Н. С.

Ду я дорогою попри етор (а був це етор одного українця) дивлюсь, є там двоє робітників. От зацікавило мене вступити туди і подивитись, над чим вони радять. Це були майже всі односельчане і мені скоріло довідатись проє цікавого зі старого краю.

Вступив до середини, сказав слово на привітання, але товариші були так заняті, що мало котрий звернув увагу на мене. Один грав в однім кіжку, інші у другім, а були й такі, що стояли і ждали, як котрий зброкує, або заняті його місце.

Та не дивно мені з тих робітників, що стояли в робітничих організаціях і повидступали з них тому, що організації відвертали їх від пиявства і карт. Дивно мені з тих, що стоять у наших рядах і читають "УРВ",

а свої вільні хвили посвячують на такі діла.

Я гадаю, час нам лишити вже такі забави. Ми кожний читачі й робітничі преси, як робітничі поступають в інших місцях вони радять. Це були майже всі односельчане і мені скоріло довідатись проє цікавого зі старого краю.

Тобітничих організацій і посвячують свої вільні часи на спільні читання, доклады і не обмовляють один другого. Їхні грізно заправдані центи не ідуть на вітер.

Грізне безробіття паує по цілій світі і в наших місцевості нічого собі. Робимо три і чотири дні на тиждень а є й такі робітники, що виробляють один день на тиждень. Роздумати б над тим, як нас котрого побе в майні, чи дадуть нам карти яку піддержку у життя. Нам може допомогти тільки РЗТ. То ж змінімо його! Ставимо його членами!

Член РЗТ.

ЧИТАЙТЕ "ВОРКЕРА"!

ЧИТАЙТЕ І БОРІТЬСЯ! БУДЬТЕ СИЛЬНУ РОБІТНИЧУ ПРЕСУ!

Без бойової газети, що є провідником і організатором у богах робітників, не може бути дійсного робітничого руху.

Сьогодні в Канаді нема робітничої газети в англійській мові, що провадила б класову боротьбу, за винятком "Воркера". Через дев'ять років ця газета відбивала всі спроби знищити її й далі виходить тижнево та освідомляє класово робітників від моря до моря.

Передплата: на рік \$2.00; на пів року \$1.00. Поодинокое число 5 центів.

Тут є карта замовлення. Виповніть її та зашліть негайно!

Enclosed find ..... for my subscription to the "Worker" for a period of .....

Name ..... City .....

Address .....

THE WORKER
94 A CHURCH STREET
TORONTO ONTARIO

ЯКІ ГАЗЕТИ РОБІТНИКИ ПОВИННІ ЧИТАТИ.

"КОМУНІСТ" — U.S.S.R., Україна, Харків, Майдан Тевелева 20. Передплата на рік \$10.00.

"ПРОЛЕТАРСЬКА ПРАВДА" — U.S.S.R., Україна, Київ, вул. Леніна, 19. Передплата на рік \$8.00.

"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" — 17 East 3rd St., New York, U.S.A. Передплата на рік \$9.00, на півроку \$4.75.

"СИЛА" — Львів, Бляхарська 8. Передплата на рік \$2.

"СЕЛЬРОБ" — Львів, вул. Гетьманська 24, п. III. Передплата на рік \$2.50.

"УКРАЇНСЬКА ГАЗЕТА" — Paul Dornberger, Buch- und Zeitschriftenverlag, Berlin N 20, Uferstr. 15. Postcheckkonto: Berlin Nr. 127090. Передплата на рік \$2.00.

"ПРОЛЕТАР" — El Proletario, Calle Lavalleja 726, Buenos Aires, Rep. Argentina. Передплата на рік \$3.00.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ" — Les Nouvelles Ukrainiennes. 35 Rue de Borrego (20e), Paris, France. Передплата на рік \$2.00.

ПРИЙДІТЬ ЦЕЙ СЕРЕДИ, 3 ГРУДНЯ, НА ДОКЛАД ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Зараз усі капіталістичні країни обгородились великим митним муром, так званою тарифною бар'єром, спричиняючи тим же більшу нужду поміж трудящими світу. Тієї самої тарифної бар'єри вкопились канадські консервати, які зараз є при владі. З тією тарифною політикою варто познайомитись трудящим Вініпегу й саме те питання обговорити у своєму докладі тов. Д. Я. ПРИСТАШ цієї середи, 3 грудня, в 9 годині вечером в Укр. Роб. Домі.

ТАРИФНА ПОЛІТИКА КАПІТАЛІСТИЧНИХ КРАЇН

Така тема докладу, на який повинні прийти всі робітники і робітничі Вініпегу, що того вечера будуть свободні від праці. Тим більше слід обговорити це питання тепер, коли до консерватів на чолі з Бенетом беруться лікувати кризу канадського капіталу саме за помочі тієї тарифної політики. Й оту політику консерватів трудящі Канади вже відчувають на своїй спині!

ІДИТЬ НА ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ ЖІНСЕКЦІЇ ДО УКР. РОБ. ДОМУ У ВІННІПЕГУ!

Базар вже на порозі. Треба ж для його придбати деяких річей. Ми вже дещо збрали, так не вистарчає. Збагатім же новими річима базарний магазин. Ще треба ШОКОЛЯДИ В БАКСАХ, і тому старанням віділау Жінсекції у Вініпегу відбувається У ЧЕТВЕР, 4 ГРУДНЯ, В 9-й ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ

ЗАБАВА Й ТАНЦІ

На забаву повинні прийти усі, хто бажає збагатити шоколядою базар, та хоче провести вечер в дружньому товаристві. Так само й радо повітаємо тих, що за вільною колекцією придуть на забаву. Ми поділали за добіру МУЗИКУ ДО ТАНЦІВ. Прийдіть лише! Заряд Жінсекції.

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР В ІСТ КИЛДОНАН!

Старанням укр. роб. організацій при Укр. Роб. Домі в Іст Килдонан вже розпочався і буде тривати аж до СУБОТИ, 6 ГРУДНЯ

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР

Кожного вечера ви зможете таким коштом набути собі вартісну річ. Приходіть громадою кожного вечера і кличте з собою своїх знайомих.

ДЕЩО З ЧОРНОЇ КНИГИ ЗРАДИ КОРПУСНОЇ КОМАНДИ УГА В КОЛОМІЇ

Ді Пес, Ман. Свого часу подало мені в редакцію парочку "У. Г." Не зовсім я ним інтересуюся, бо знаю, що крім сечівни на Радичевській Союз і наші робітничо-фермерські організації, а нічого не пайду в нім іншого.

В 39 і 44 числі "У. Г." найшов я дописи Дм. Микитюка, в яких дописував перекази доповіді про наших корупціонерів УГА, а перовсім пришепує Окружній Команді в Коломиї героїську оборону Коломиї від румунів.

На ці писанні з палаци "геройства" відповів в "Укр. Роб. Вістах" тов. Григорчук, а я доповню його.

Після т. Григорчука, що окружна команда УГА віддала румунській саботажі Коломию. Як він воно так було, що "окружна" віддала-б румунській дивізії Коломию, то це й не "геройство", яке боронити дописувач "У. Г." мого би дав тисня на стержнях "У. Г." певно героїством. Але окружна команда віддала Коломию польським повстанцям, як це лише румуни переходили міст на Пруті коло Снятина.

З шитими на суботу в першій годині вночі окружна команда УГА, не поймаючи всіх польських частин, які були в той час в Коломиї, направила цитами в сторону Станіславава.

Горстка польських солдатів, випустивши постріли, які були в таборі на Косачеві, при їх помочі забрали місто і ніякої оборони не було. А поручник Кудачинський погіб не в боротьбі. Він не знає, що є команданти втекли до своєї і що білополиця захопили місто.

Тиха бричка до своєї служби. А коло Народного Дому напали білополиця на него і в той час, як він вхопив револьвер, впади на крім сечівни на Радичевській Союз і наші робітничо-фермерські організації, а нічого не пайду в нім іншого.

Про "геройського" Дм. Палива (посла з УНДО) власноруч дописує "Новий Час" і каже, що на шпальтах "Нового Часу" він являється герцем, гаранта на право і ліво Селіробів та Радичевській Союз. Але в часі виборів до польського сейму в дописувач "У. Г." мого би дав тисня на стержнях "У. Г." певно героїством. Але окружна команда віддала Коломию польським повстанцям, як це лише румуни переходили міст на Пруті коло Снятина.

Товариша Григорчука, на якого накинута дописувач "У. Г.", я знаю добре, як також знаю його селіду в Гвіздеччині, та Заболотівщині як чесного працівника на робітничо-фермерській ниві. Але, щоб не ра-

ді дописувач "У. Г." і не зачислював мого село Балиці до УНДО-радикалів, на доказ хай послужить цей факт, що в соймових виборах Селіроб зібрав 80 голосів більше, як УНДО-радикали разом. А в селі Кудачинських, яке дописувач зачислює до УНДО, збрали селіробів 492 голоси, а УНДО-радикали разом 126 голосів.

А по Гвіздеччині кооперативні діли таблиці під мостом влягається, давно її ундисті загнули в домовину. І в Гвіздці, де самі ундисти, а не селіробів, немає і ніякої кооперативу. Так само і в Малім Гвіздці заложили ундисти кооперативу. І такі ундисті справник потягнув 2 літри нафти а на другий день зійшлися члени тай розібрали. Або такі ундисті села як Загайшів, Кобилиць, Целева і інші, то і інші в них нема кооперативу. А де є селіробів, так заперіжно дописувачів і редакторів "УГ", що там кооперативу існують.

Накидається на Заболотівщину, а Заболотівщина давно пережила ундистину та радикальщину. Це ж в Коломиї щиний цвіль москвофільство під проводом Дудкевича.

І як є які недомогання в Кооперативах то вони мають свій корінь і селіробів його викривляють. От хоч би в самому Заболотівці патріотика і ревна католичка зробила в кооперативі на 300 зл. манка. В тім то й біда, що приїде який ундистівський студентина чи студентка, скривиться, що не має з чого жити, а селіробів пожалують тай дадуть кавалок хліба при кооперативі а вони у відплату обкрадають кооперативу. Але помало тай працюючи покінчать а тайми патріотами. А от недавно виїхав з Заболотівки останній стовп УНДО адвокат Мурович. За твєрлий оріх отой Селіроб був для його. Не міг він його розкусити тай виїхав до Коломиї.

Селіробівці.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗБОРИ

членства відділів ТУРФДім, Жінсекції і Секції Молоді у Вініпегу — відбудуться — У ВІСНОК, 2-ГО ГРУДНЯ в Укр. Роб. Домі

На зборах буде обговорюватися справа кампанії за членством в місцях грудні, а також справа змагання нашого відділу з другими відділами. Початок в год. 8-й вечером.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛУ Р.З.Т. У ВІННІПЕГУ — відбудуться — В ЧЕТВЕР, 4-ГО ГРУДНЯ В ГОДИНІ 8-Й ВЕЧЕРОМ.

Обов'язком всіх членів є прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Також визнається членів і членкинь, щоб вирівнювали свої залежки вкладами і оподаткування як: приносове, конвенційне і віддільне, бо кінець цього року вже недалеко і всі оті оподаткування мусять бути вирівняні ще перед кінем цього року. При вході до саал треба виказатися членською книжечкою. Нових членів радо вітаємо. Вкладки приймається від години 7-ої вечером. Заряд Р.З.Т.

БІНФЕЙТ ДЛЯ УКР. РОБ.-ФАРМ. ПРЕСИ.

6 грудня в Бінфейт відіграє п'єса і сучасних дій п. н. "БРЕДЛАЙН". 13 грудня в Бінфейт відіграють драму "НЕЩАСНЕ КОХАННЯ". 20 грудня у Тайлортон відіграють комедію "ЧИЯ ДИТИНА". Підприємства в Бінфейт, Саск. відбудуться в Укр. Роб.-Фарм. Домі. Пресовий Комітет в Бінфейт в Тайлортон кличе усіх робітників і робітниць часово віділавати оті пресові підприємства в тим чиним сподіри українську робітничо-фермерську пресу.

Dr. F. RYBAK (M.D., C.M., L.M., C.C.) Лікар, оператор і акушер з практикою в Шікаго, Монреалі й Вініпегу. Оперативні виконуює в шпиталях. Office: Cor. SELKIRK & MCGREGOR STS. Phone 53 323. Residence: 562 ALFRED AVE., WINNIPEG Phone 54 000

РОБІТНИКИ Й РОБІТНИЦІ СТ. БОНІФЕЙС! Цим повідомляється вас, що старанням базарового комітету устроється в них від 4 до 6 ГРУДНЯ 1930 року, в Українським Робітничім Домі

ВЕЛИЧАВИЙ БАЗАР Базаровий комітет придбав багато вартісних річей, які ви зможете набути дешевим коштом для себе. Приходіть кожного дня на базар. Поможіть нам перевести цей базар з успіхом для себе і для організації.

СВИСТУН САМІЙ ПРОТЕСТУЄ Й САМІЙ ПИШЕ ПРО СВОЇ ПРОТЕСТИ ДО БУРЖУАЗНОЇ ПРЕСИ

Іст Віндзор, Онт. Переглядаю буржуазну газету "Бордер Сіті Стар", а дня 11 листопада між іншим подібно, що Свистун говорив 7 листопада у Віндзор на Векомп бувард.

Не цікаво, що говорив Свистун, бо ми вже знаємо, що він може плести. Цікаве те, що про віче ніхто з українських робітників не знав, за винятком пів дюжина свистунів і самий Свистун. Ніхто інший, а самий Свистун написав до "Бордер Сіті Стар", що таке віче відбулось.

Отут побачив Свистун своє "геройство". Прийдіть до Віндзор, де живе поперх 1,000 українських робітників, а в Іст Віндзор поперх 2,000 і чому не скликати-б тих робітників і масово запротестувати проти білого терору в Польщі? Хто з тутешніх робітників виступав би проти такого віча? Це раз переконалися тутешні робітники, що Свистун не виступав проти білого терору в Польщі, а разом спільно з ундистами неборює важкий визвольний рух, хто бореться за свої права. Самий Свистун в тій самій буржуазній газеті понав, що свистунівці не є комуністами. Він білагає Гіду Нації, щоб та сказала Польщі, аби їм дано свободу.

Чи не глум і кпини над українськими працюючими масами? Та сама Гіда Нації, що віддала Польщі Західню Україну мала би сказати Польщі, "Дай українцям свободу".

Чому свистун не зробили так, як зробили тутешні робітники, що гуртуються навколо комартиї. Чи не скликали ми протестативне віче проти смертного засуду трьох робітників у Львові. 13 сот людей пятавувало Шілеуського і нею підлезувину як тільки можна напитувати в присутності й около двох сот польських робітників. Чи ті протест віча не освободили тих товаришів від смерті? Так, освободили.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Цим повідомляється вас членів відділу ТУРФДім в Іст Килдонан, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ заплановано відбудуться в понеділок, 8 грудня, в 8-й годині вечером. Кожний член повинен прийти на ці збори.

ПОШУКУЮ свого першого брата Петра Луківку, сына Онуфрія, з Голоронки (кут Фальварковий), Галичини. Останній лист від него май з міста Торонто в січні 1930 року. Хто знає про него або він сам, прошу завідати мене на поштову адресу: P. CALYN (141) Box 777, Sudbury, Ont.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА!

Робітнику і робітнице! Час і вам подумати про своє завтра. Нині ви здорові з своєю родиною, але ніхто не може сказати напевно, що з вами може бути завтра. Приходіть же на

МАСОВЕ ВІЧЕ

і почуєте про Робітничє Запомогове Товариство, яке покликане до життя самими робітниками і робітницями, щоби в часі нещасливого випадку, слабости, каліцтва або смерті дати матеріальну допомогу своїму членству. Приходіть громадою на віче, щоби вислухати промови організатора т. І. Кабановського про значіння і користь Робітничого Запомогового Товариства для робітництва і трудящого фермерства: БЕЛВІЮ, АЛТА., в четвер, 4 грудня, в годині 7 вечером. ГЛІКРЕСТ, АЛТА., в п'ятницю, 5 грудня, в год. 7 вечером. КОЛМАН, АЛТА., в суботу і неділю, 6 і 7 грудня, в годині 7 вечером. КОЛГОРСТ, АЛТА., у вівторок, 9 грудня, в год. 7 вечером. ЛЕТБРИДЖ, АЛТА., в середу, 10 грудня, в год. 7 вечером. Кличемо усі заряди відділів і все членство добре проголосувати ці мітінги, щоб робітництво й трудяще фермерство численно на них приходило. Саме членство також повинно усе прийти на ці мітінги! Головний Заряд Р.З.Т.

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.) в практикою в шпиталі в Монреалі і Ст. Боніфес. 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 856 (На місці 2-а Герлабска.) Урядує також вечерами.

В РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ КНИГАРНІ МОЖЕТЕ ВЖЕ НАБУТИ ПРЕКРАСНИЙ СТИННИЙ КАЛЕНДАР НА 1931 РІК

Робітничо-Фермерська Книгарня у Вініпегу має на складі велику кількість українських стінних календарів. Цей календар, якого подаємо тут "кат", є один з красивих стінних календарів. Велючина його є 14X18 цалів. Малюнок представляє гарну приборну, різномірно прекрасну українськими вишиванками хату, між якими стоїть гарно зібрана в українським строю дівчина. Через вікно в хаті видно прекрасний краєвид українського села. В долні на цій малюнок є приписаний малий українсько-англійський календаром. Самий малюнок є в торі і на долні зміненій гарними бачками.

Цей "календар-вишиваний" буде не тільки красою в вашій хаті, але також підручником для вишав вишиванки. Малюнок цього календаря ми мали в минулого року, якого ми продали тисячі, тому ми замовили його в 1931 рік велику кількість. Всі ті, що бажать мати гарний календар в своїй хаті, нехай спішають з замовленням скоро, щоби могли його дістати.

Ціна за один календар 25 центів. Замовлення засилайте на адресу: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 600 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

БОРОТЬСЯ ЧИ ГОЛОДУВАТИ!! FIGHT OR STARVE!!

Брушура пояснює значіння теперішньої економічної кризи канадського капіталізму для канадських робітників.

В ній викривається зрадничу роль реформістів і трейд-юніонів зрадинів в сучасній періоді загострених боїв канадської робітничої класи.

Вона доказує, що безробітні лише організованою силою і боротьбою можуть виборити свої домогани.

Чи обставини робітництва погіршаться ще дещо з більшим загостренням капіталістичної кризи? Проти безробіття і взагалі проти злиднених обставин робітничої класи, заводників капіталізму, протиставляється болю програму комуністичної партії. Кожний робітник повинен мати що брошуру.

ЦІНА БРОШУРИ ЛИШЕ 10 ЦЕНТИВ. Замовлення посилайте на адресу: WORKERS PUBLISHING ASS'N 650 Bay St., Toronto, Ont.

Член організації, що не читає своєї газети, подібний до того господаря, що не оре своєї ниви.

ДР. Н. ЛАНДІС ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР Екс-рей машина. Електричні машини до лічення неугут. Спеціаліст по венеричним недугам. 387 DUNDAS ST. W. TORONTO Phone: TRINITY 7248

УКРАЇНЕЦЬ ДР. Ю. ДРАГАН (M.D., C.M., L.M.C.C.) Лікар, Акушер і Оператор Член Домініальної Ради Лікарів 203 CANADA BUILDING SASKATOON, SASK. (Кого скаржарської штації)

ДОКТОР ВОЛПЕ (DR. VOLPE) ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР Спеціальність: венеричні хороби; найновіші електричні машини. 503 MARKHAM STREET TORONTO Phone: TRINITY 2747 В офісі: 1—3 попод і 6—8 веч.

Dr. H. Hershfield ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР Спеціальність: венеричні хороби і Хірургія. Говоримо по українськи. 576 Main St., Cor. Alexander Ave. WINNIPEG, MAN. Phone: OFFICE 26 600 RES. 28 153

HOME MEAT MARKET Phone 6365 10342-101 St. EDMONTON, ALTA. Виробляємо старокрепні ковбаси, сальсони, бачони і різного роду м'яси виробу. Вислаємо на провінцію С.О.Д. Пишіть до нас по інформації. Власність: Д. САРАНЧУК і В. МАРЧІШИН.

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО заступає у всяких судових справах як також погоджує всякого роду справи контрактів, земельні, спадкові і старокрепні. S. V. OZERO, LL. B. 917 Royal Bank Bldg., WINNIPEG. Душ: Union Bank, коло City Gate. Phone 89 262

СПЕЦІАЛЬНІ РІЗДВЯНІ ПРОГУЛКИ ДО ПОЛЬЩІ Подорожуйте на спеціальних прогулькових кораблях Гвілд Стар Лінн Корабель "Везерленд" відпливає з Галіфаксу 7-го грудня. Подорожні дають на провідом Леона Сіквенца з нашого торонтоського офісу. Корабель "Малкевік" відпливає з Нью Йорку 13-го грудня.

Подорожні, які прибувають до цих прогульок, дістануть безплатно польські візи і паспортні.

За повними інформаціями і забезпеченнями місця відпочинку до наших уповноважених агентів або до будького з наших офісів

224 PORTAGE AVE. WINNIPEG, MAN. 10275-101 STREET EDMONTON, ALTA. White Star Line Canadian Service

ДР. Й. С. ЧАЙКІВ ЛІКАР І ОПЕРАТОР (B.A., M.D.) Спеціаліст по венеричним недугам і спеціаліст-акушер. Офіс і помешання: 349 BATHURST STREET TORONTO, ONT. 259 ROYCE AVENUE TEL. LLOYDWOOD 3353 Урядові години — від 2 до 4 і від 6 до 8.

УКРАЇНСЬКА АПТЕКА В ТОРОНТО Має на складі всі старокрепні і канадські ліки та пилки. Всякі поради даємо безплатно. Коли Ви хорі, а хочете дістати добрі медичини, то зайдіть або пишіть до нашої аптеки на адресу: ROTHBART'S DRUG STORE 594 DUNDAS STREET, W. TORONTO, ONTARIO

ПІДДЕРЖУЙТЕ СВОЮ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКУ КООПЕРАТИВУ! Купуйте там все потрібне вам паливо. Кооперативу має всякого роду вугля і дрова. Добра якість та товща обслуговування. Телефонуйте 56295 або заходіть на нашу ярду. THE WORKERS & FARMERS CO OPERATIVE ASS'N, LTD Cor. Pritchard & Battery Sts. — Winnipeg, Man.

РОБІТНИЧА КО-ОПЕРАТИВА У ВЕСТ ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ. Ново-заснована Робітнича Ко-оператива має на складі грістерів і м'ясо. Ко-оперативу править самі робітники. Ко-оператива вислає товари на замовлення в майбутній дивізії М'яса, як також на позичення грошей. Добра обслуговування, виступає постійно. Стадія для всіх. Частий лист до кооператива змагає з своїм продуктивним. КЛУБІТЕ В СІН КО-ОПЕРАТИВІ. INTERNATIONAL CO OPERATIVE TRADING ASS'N Ltd 1101 Gore Street West Fort William, Ont.